

PHẨM XIV
TẬP BA MƯƠI KỆ

(LXXI) Subhà ở Rừng Xoài của Jivaka (Therì. 150)

Trong thời đức Phật hiện tại, nàng sanh ở *Ràjagaha* (Vương Xá), trong gia đình một Bà-la-môn nổi tiếng. Nàng được đặt tên là *Subhà* và thân nàng rất tuyệt đẹp, nhất là về tay chân. Do vậy nàng được gọi là *Subhà* (người đẹp). Khi bậc Đạo Sư ở *Ràjagaha* (Vương Xá), nàng khởi được lòng tin và trở thành một nữ cư sĩ. Về sau, nàng lo nghĩ đến kiếp người, thấy sự nguy hiểm các dục lạc, và thấy được sự an tịnh trong nếp sống viễn ly. Nàng xuất gia với sự hướng dẫn của bà *Mahàpajàpati*, và phát triển thiền quán, nàng chứng được quả Bất lai.

Một hôm, một thanh niên ăn chơi ở *Ràjagaha*, trong khi còn trẻ tuổi, đứng ở nơi vườn xoài ở *Jivaka* và thấy nàng đi vào rừng để nghỉ trưa. Nó chặn đường nàng lại và xin thỏa mãn dục lạc. Nàng dạy cho nó biết, với nhiều bài kệ, sự nguy hiểm của dục lạc và sự lựa chọn của nàng về đời sống viễn ly, thuyết pháp cho chàng thanh niên ấy. Nhưng chàng thanh niên không có nghe nàng và vẫn đòi thỏa mãn các dục lạc. Vị Trưởng lão Ni, không có dùng những lời khuyên nhủ của mình, thấy chàng ấy mê say con mắt của nàng, liền móc một con mắt của nàng và đưa con mắt ấy cho chàng và nói: 'Đây là con mắt có tội của nàng'. Chàng thanh niên hoảng sợ, khùng khiếp và xin lỗi nàng. Nàng đi đến trước mặt vị Đạo Sư, và khi thấy Ngài, con mắt của nàng được chữa lành như cũ. Do vậy, trước mặt Thế Tôn, nàng cảm xúc rung động, hoan hỷ sung sướng. Bậc Đạo Sư biết được tâm trạng của nàng, dạy nàng và giúp nàng đạt được quả vị cao nhất. Dẫn lòng sự vui sướng của nàng, nàng phát triển thiền quán, chứng được quả A-la-hán, với hiểu biết ý nghĩa và hiểu về pháp. Sau đó, an trú trong an lạc Niết bàn, nàng nghĩ đến những gì nàng chứng được và nói lên câu chuyện của nàng với chàng thanh niên ăn chơi bằng những câu kệ như sau:

366. Trong rừng xoài tươi đẹp,

Của ông *Jivaka*,

Tỳ-kheo-ni *Subhà*,

Đang bộ hành đi tới,

Có chàng trẻ ăn chơi

Ngăn chặn *Subhà* lại

Nàng nói lên người ấy

Những lời nói như sau.

367. Ta đã xúc phạm gì,

Để chàng đứng chặn tôi?

Thật là không xứng đáng

Để một người đàn ông

Xúc phạm nữ xuất gia,

Hỡi Hiền giả, hiểu cho.

368. Bậc Tôn sư ta dạy,

Chính học pháp như vậy,

Được bậc Thiên Thệ thuyết,

Là con đường thanh tịnh,

Không có cầu uế nào.

Sao chàng đứng chặn ta.

369. Tâm ta thật thanh tịnh,

Tâm người không thanh tịnh,

Tiểu Bộ Kinh - Tập III Page 332 of 353

Tâm người đầy tham ái,

Ta không tham, không uế,

Mọi nơi, ý giải thoát

Sao chàng đứng chặn ta?

370. Nàng trẻ, không ác pháp,

Nàng xuất gia làm gì?

Hãy bỏ áo Cà sa!

Đến, lạc hưởng rừng hoa.

371. *Toàn hoa tỏa hương ngạt,
Cây rười bụi muôn hoa,
Xem tuổi xuân tuổi trẻ,
Là thời tiết hạnh phúc,
Hãy đến thọ hưởng lạc
Trong rừng nở trăm hoa.*

372. *Con đường dưới vòm hoa,
Xào xạc gió lay động,
Nàng được lạc thú gì,
Khi một mình vào rừng.*

373. *Trú xứ chúng thú dữ,
Vang tiếng voi rống đục,
Rừng lớn trống không người,
Nhiều hiện tượng hãi hùng,
Nàng lại muốn đi vào,
Không một ai bạn đường?*

374. *Như búp bê vàng chói,
Giống tiên nữ vườn trời,
Nàng đắp vải Kàsi,
Đẹp mịn, sáng chói nàng.*

375. *Ta sống nô lệ nàng,
Nếu nàng sống ở rừng,
Không một sanh loại nào,
Mà ta yêu hơn nàng,
Hỡi nàng mắt dịu hiền,
Như mắt Kin-na-rì.*

376. *Nếu nàng theo lời ta,
Nàng sẽ được hạnh phúc,
Hạnh phúc sống gia đình,
Sống lâu dài che gió,
Sống có các nữ nhân,
Hầu hạ phục vụ nàng.*

377. *Mang lụa mịn Kàsi,
Dùng vòng hoa, sáp đỏ,
Tiêu Bộ Kinh - Tập III Page 333 of 353
Ta làm nhiều trang sức,
Vàng châu báu ngọc ngà.*

378. *Nàng leo lên giường quý,
Gỗ chiên đàn, lõi thom,
Che màn đẹp tinh sạch,
Trái nệm mới lông dài.*

379. *Như sen vươn từ nước,
Phục vụ cho phi nhân,
Như vậy nàng Phạm hạnh,
Sống toàn hảo đến già.*

380. *Ở đây là cái gì,
Chàng xem là tuyệt diệu,
Trong nghĩa địa ú đây,
Tràn đầy những thân xác,
Chàng được thấy cái gì,
Trong thân xác hủy hoại,*

Khi chàng thốt ra lời,
Si mê, vô ý thức?
381. Chính mắt như sơn dương,
Như Kinri giữa rừng,
Ta thấy con mắt nàng,
Dục lạc liền tăng trưởng.
382. Trong gương mặt không uế,
Sáng chói như vàng ròng,
Chẳng khác gì hoa sen,
Đặt chính giữa đài sen,
Thấy con mắt của nàng,
Lòng dục liền tăng trưởng.

383. Tuy xa ta vẫn nhớ,
Lông mi dài tuyệt đẹp,
Không gì ta yêu hơn,
Mắt Kinri của nàng.
384. Chàng muốn dùng phi đao,
Tìm mặt trăng mà chơi,
Muốn nhảy qua Mê-ru,
Muốn tìm đến con Phật.
385. Trên đời này, cõi trời,
Ta nay không tham ái.
Ta không biết người ấy,
Người ấy như thế nào,
Đường đạo đã giết sạch,
Giết hại tận gốc rễ.

Tiêu Bộ Kinh - Tập III Page 334 of 353

386. Quãng đi như hổ than,
Than hùng đang cháy đỏ,
Đánh giá như thuốc độc,
Đang xâm nhập đến thân,
Ta không biết người ấy,
Người ấy như thế nào,
Đường đạo đã giết sạch,
Giết hại đến gốc rễ.
387. Hãy căm dỗ nữ nhân,
Không có biết quán sát,
Hay Đạo Sư người ấy,
Đang còn phải học tập,
Chàng mê hoặc người ấy,
Làm hại được người ấy.
388. Còn ta đã chánh niệm,
Đối khen chê lạc khổ,
Biết hữu vi bất tịnh,
Bám chặt tư tưởng ấy.
389. Ta là đệ tử Ni,
Của bậc đại Thiện Thế,
Ta đã dấn thân bước
Trên đường đạo tám ngành,
Mũi tên đã nhỏ lên
Không còn các lậu hoặc,
Ta đi đến nhà trống,

Tâm tư ta hoan hỷ.

390. *Ta đã được thấy nó,*

Một búp bê khéo vẽ,

Với trục quay gỗ mới,

Khéo cột với dây que,

Búp bê ấy nhảy múa,

Nhiều điệu múa khác nhau.

391. *Dây que ấy được rút,*

Mở lòng rời phân tán,

Thành trống không, miếng nhỏ,

Chỗ nào ý say đắm.

392. *Thân ta ví dụ vậy,*

Không bộ phận không động.

Không bộ phận, không động.

Chỗ này ý say đắm.

393. *Như thấy một bức vẽ,*

Tô màu đỏ trên tường,

Cái thấy chàng đào lộn,

Vị trí người thiếu sót.

Tiêu Bộ Kinh - Tập III Page 335 of 353

394. *ảo thuật xem tối thương,*

Như cây vàng trong mộng,

Mù lòa người chạy theo,

Cái trống không, không thực,

Như cái trò múa rối,

Được xem giữa quần chúng.

395. *Mắt nàng như hòn bi,*

Đặt lỗ trống của cây,

Như những bong bóng nước,

Đầy đầy những nước mát,

Những con người đa dạng,

Sanh ra những mù ghen.

396. *Thiếu nữ đẹp tuyệt ấy,*

Với tâm không chấp trước,

Bóc một con mắt nàng.

Trao liền cho người ấy,

Và nói hãy cầm lấy,

Con mắt này của người.

397. *Khi ấy tham liên diệt,*

Chàng khát cầu xin lỗi,

Mong rằng Phạm hạnh ni,

Được an ổn trở lại,

Tôi sẽ không còn dám,

Xâm phạm thế này nữa.

398. *Hai hạng người thế này,*

Chẳng khác ôm lừa hừng,

Tôi như nắm rắn độc,

Mong an ổn tha thứ.

399. *Thoát khỏi bị xúc phạm,*

Vị Tỷ-kheo-ni ấy,

Từ đây đi đến gần

Bạc Giác ngộ thù thắng,

*Thấy được tướng công đức,
Tốt đẹp và thù thắng,
Mắt của nàng hồi phục,
Được trở lại như xưa.*